

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

Относно: Прилагана счетоводна политика и информация за състоянието и изменението на основните активи и пасиви, приходи и разходи по баланса на Министерството на земеделието/МЗм/ към 31.12.2022 г.

Министерството на земеделието е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище град София, бул. Христо Ботев № 55.

През 2022 г. по организационната структура на МЗм не е настъпила промяна.

Министерството на земеделието осъществява държавната политика в областта на земеделието, селските райони, горите, риболова и аквакултурите. Неговата дейност е насочена към: повишаване на конкурентоспособността и разширяване на експортния капацитет на българското селско стопанство при спазване на строги стандарти за опазване на околната среда; осъществяване на единен контрол по хранителната верига за осигуряване на безопасност на храните и хуманно отношение към животните; разнообразяване на икономиката и подобряване на условията на живот в селските райони; създаване на условия за устойчиво развитие на рибарския и горския сектори.

Основните приоритети в тази насока са:

- Развитие на балансирано, конкурентоспособно, устойчиво и адаптирано към климатичните промени селско стопанство;
- Насърчаване на приемствеността между поколенията в селското стопанство, развитието на дребните стопанства и стопанствата, създаващи по-висока добавена стойност;
- Насърчаване на пазарната ориентация и стабилизиране на пазарните позиции на земеделските производители;
- Уреждане на поземлените отношения, гарантиращи устойчивост и защита правата на собствениците и на ползвателите на земеделски земи и стимулиране окрупняването на земеделските площи;
- Провеждане на целенасочена маркетингова и рекламна държавна политика, насочена към популяризиране на българската селскостопанска продукция и нарастване на износа;
- Осигуряване на по-висока професионална квалификация и информираност на земеделските производители;

- Насърчаване на устойчиво в екологично отношение, иновативно, конкурентоспособно и основано на знания рибарство и аквакултури, характеризиращо се с ефективно използване на ресурсите;

- Осигуряване на условия за икономическа жизнеспособност на риболовната, аквакултурна и рибопреработвателната промишленост, създаване на по-добри условия за живот в рибарските райони;

- Устойчиво и многофункционално управление на горите;

- Предоставяне на качествени административни услуги в аграрния сектор;

- Осигуряване на качествени и безопасни храни за потребителите;

- Гарантиране на здравословния статус на животните, подобряване на надзора на заболяванията по животните и намаляване на заболяемостта, гарантиране на хуманно отношение към тях;

- Запазване жизнеността на селските райони чрез привличане на инвестиции, разнообразяване на икономическите дейности, развитие на основните услуги за селското население; изграждане на необходимата инфраструктура.

Годишният финансов отчет /ГФО/ на Министерството на земеделието е изготвен в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството, Закона за публичните финанси, Сметкоплана на бюджетните предприятия, Единната бюджетна класификация, Указания на министъра на финансите, Счетоводната политика на МЗМ, утвърдените Вътрешни правила и други нормативни актове, касаещи дейността на министерството.

Формата и съдържанието на Годишния финансов отчет са изготвени, съгласно Заповед № ЗМФ – 1338 от 22.12.2015 г. на министъра на финансите.

Формата, структурата и съдържанието на елементите на финансовите отчети се определят ежегодно със съответните указания на министъра на финансите за изготвянето и представянето на отчетните данни за активите, пасивите, приходите, разходите въз основа на оборотните ведомости и друга информация.

Спазени са и указания на Министерство на финансите:

ДДС № 14/30.12.2013 г. - Сметкоплан на бюджетните организации;

ДДС № 8/16.09.2014г. - Допълнителни пояснения относно отчитането на определени операции, активи и пасиви в контекста на прилагането на Сметкоплана на бюджетните организации;

ДДС № 5/2016 г. - Относно начисляване на амортизации на нефинансови дълготрайни активи от бюджетните организации

ДДС № 10/ 2020 г. - Единна бюджетна класификация за 2021 г.

ДДС № 08 от 22.12.2022 г. Относно годишното счетоводно приключване за 2022 г.

Годишният финансов отчет на Министерство на земеделието е изготвен към 31.12.2022 г., обхваща периода от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г. и е съставен в лева,

в Оборотната ведомост, Баланс и Отчет за приходи и разходи, в цели числа и стотинки до втория знак и в хиляди лева .

При изготвянето на годишните оборотните ведомости към 31.12.2022 г., са спазени и указанията, дадени с ДДС № 20/2004 г., както и издадените през следващите години от МФ - дирекция „Държавно съкровище“ писма и указания по отделни въпроси, свързани с отчетността на бюджетните организации..

Всички указания на министъра на финансите по отчетността на бюджета през годината са предоставяни своевременно на ВРБ. Дирекция „Финансово управление“ изготвя и допълнителни по повод конкретни и общи счетоводни проблеми, както и указания във връзка с изготвянето на периодичните и годишния финансови отчети.

За обработка на финансово-счетоводната информация в системата на МЗм се използват различни програмни продукти.

За целите на консолидиране на счетоводната информация за активите, пасивите, приходите и разходите, МЗм изготвя оборотна ведомост с данни за състоянието на счетоводните сметки /на ниво четириразрядни синтетични счетоводни сметки/ преди операциите по приключването.

МЗм изготвя сборни оборотни ведомости за трите отчетни групи /стопански области/, като обобщава данните от годишните финансови отчети на подведомствените си структури от втора степен на разпореждане с бюджет, вкл. МЗм - ЦА .

Второстепенните разпоредители от системата на МЗм са самостоятелни юридически лица, със самостоятелна сметка и бюджет. През 2022 г. са консолидирани финансовите отчети на следните разпоредители в бюджета на министерството и на част от Професионалните учебни заведения, за които не са приключили процедурите по прехвърляне на недвижими имоти, а именно:

1. МЗм - ЦУ
2. Служби и агенции – 14 броя
3. ОД "Земеделие" – 28 броя;
4. Към баланса на ЦА на МЗм са обобщени и данните за салдата на активи, недвижими имоти (земи, прилежащи към сгради земи, сгради, инфраструктурни обекти и незавършено строителство) на 9 броя професионални гимназии, излезли от системата на МЗм през 2016 г. и преобразувани в общински професионални гимназии.

Настъпилите промени през отчетния период в организационната структура на МЗм са:

Продължават процедурите по прехвърляне на недвижими имоти, предоставени на професионални гимназии, в собственост на съответната община. Процедурата е във връзка с приетия Закона за предучилищното и училищното образование, с който професионалните гимназии към Министерството на земеделието, храните и горите преминаха към общините. Тази структурна реформа, произтича от параграф 10 от

преходните и заключителни разпоредби на Закона за предучилищното и училищното образование. Считано от 01.07.2016 г. и 01.08.2016 г., с влизане в сила на този закон, професионалните гимназии, финансирани от Министерството на земеделието, станаха общински.

За всички училища за които има Решения на Министерския съвет за прехвърляне на недвижими имоти, предоставени на професионални гимназии, в собственост на съответната община и е проведена процедура по приемо-предаване на имотите, същите са отразени в отчетността на МЗм. В съответствие с изискванията на т. 20.6 от ДДС № 20/2004 г. прехвърлянето на нефинансовите активи са отразени в отчетността на МЗм и съответната община с една и съща стойност/ досегашната балансова стойност на актива/, с оглед да е налице равнение по сметките от гр. 76 на консолидирано ниво на публичните финанси.

През 2021 г. са прехвърлени недвижимите имоти на Професионална гимназия по селско стопанство "Златна нива" град Айтос.

През 2022 г. не са извършвани прехвърляния.

ОТНОСНО ПРИЛАГАНАТА СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА В МЗМ

Счетоводната политика е съвкупност от конкретни принципи, изходни положения, концепции, правила, бази и процедури, възприети за отчитане на бюджетната и стопанска дейност, осигуряващи подробна, вярна, честна и изчерпателна информация за финансовата дейност на организацията. За постигане на тази задача се спазват изискванията, заложи в Закона за публичните финанси, Закона за счетоводството, Националните счетоводни стандарти, както и Международните счетоводни стандарти, за въпроси, за чието решение няма изрични разпоредби в националните нормативни актове за счетоводство.

Предвид факта, че на територията на цялата страна за осъществяването на държавната политика в областта на земеделието, развитието на селските райони, рибарството и аквакултурите, към министъра на земеделието, храните и горите са създадени бюджетни структури (разпоредители с бюджетни кредити) и предвид многообразието на извършваните в системата на МЗм дейности (развитие на растениевъдството и животновъдството; контрол на зърнопроизводството, търговията и съхраняването на зърно и зърнопреработката; контрол на производството, търговията и употребата на фуражи; контрол върху храните от растителен и животински произход, суровините, страничните животински продукти и продуктите, получени от тях, и специфичните растителни продукти; контрол върху ветеринарномедицинската дейност; контрол върху процесите на изпитване и установяване техническата изправност на земеделската техника и др.) конкретна счетоводна политика на всяка бюджетна структура се определя и организира от главните счетоводители. В този смисъл, прилаганата счетоводна политика е съобразена както с основните изисквания и принципи, така и със създадените

вътрешни нормативни актове, отразявайки специфичния характер на съответната дейност. Системата на аналитично отчитане, използвания счетоводен програмен продукт, метода за оценка на материалните запаси при тяхното потребление, както и други такива специфични правила и елементи, отразяващи спецификата и заложените в счетоводната политика, са определени самостоятелно от всяка една бюджетна структура от системата на МЗм.

В съответствие с изискванията на Европейския съюз за отчетността, статистиката и бюджетирането на публичния сектор, както и с изискванията на българското законодателство по отношение на бюджетирането, отчитането на изпълнението на консолидираната фискална програма и управлението и контрола на средствата и разходите на бюджетните организации, Счетоводната политика на Министерство на земеделието е неразделна част от системите за финансово управление и контрол. Счетоводната политика на МЗм е съобразена с нормативната уредба, както и с всички указания, процедури, методики и др., с цел осигуряване финансово-счетоводната, бюджетната и стопанска дейност на администрацията при спазване на приложимата нормативна уредба, регламентираща бюджетната политика на министерството като първостепенен разпоредител с бюджет и на целеви средства и със средства по международни програми.

Съгласно утвърдените от министъра на земеделието срокове за извършване на инвентаризация на активите и пасивите в Министерството на земеделието, през 2022 г. е извършена такава на следните:

- Активи по сметките от подгрупа 205 - Транспортни средства, аналитично по класове активи за МЗм – ЦУ:
 - 120511 2051 Леки автомобили;
 - 120591 2059 Други транспортни средства;
 - 120592 2059 Други транспортни средства - комбайни, трактори, снегорини, самосвали, плавателни с-ва и др. специфични;
- По сметка 9909 Други активи в употреба, изписани като разход, **но** само за МПС.
- По сметка 9110 Чужди ДМА, **но** само за МПС
- По счетоводна сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ – стопански дворове и сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ без отчетените по сметка 2201 горски територии. Обект на инвентаризация са земи по чл. 45, ал. 10 от ППЗСПЗЗ, находящи се в бившите стопански дворове на организациите по § 12 от ПЗР на ЗСПЗЗ, както и други земи, незаети от сгради и съоръжения, отразени по сметка 2201 - „Земи, гори и трайни насаждения“, собственост на Министерство на земеделието.
- По сметките от подгрупа 203 "Сгради", аналитично по класове активи за МЗм – ЦУ:
 - 120311 Административни сгради;
 - 120321 Жилищни сгради, апартаменти;

120381 Почивни станции, хотели, учебни центрове, оздравителни комплекси;

120391 Други масивни сгради и постройки;

120392 Паянтови сгради, стари и неремонтирани през последните 5 години.

- По сметките за материални запаси.
- По сметка 9200 „Поети ангажменти за разходи – наличности“
- По сметка 9214 наличните обезпечения, получени банкови гаранции, застраховки и други
- разчетните взаимоотношения /вземания и задължения/

След първоначалното признаване всеки отделен дълготраен материален актив се отчита по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаната загуба от обезценка, към датата на извършване на обезценката. До 31.12.2017 г. Министерство на земеделието извършваше преглед за обезценка (намаление на стойността) на ДМА веднъж на две години. Считано от 01.01.2018 г., на основание т.86 от ДДС 07/2017г., за системата на МЗм, прегледът за обезценка се извършва най-малко веднъж на 3 години. При прегледа се съпоставя балансовата стойност с текущата възстановима стойност (справедливата стойност). При оценката след първоначалното признаване, в определени случаи може да се извършва и положителна преоценка, когато при прегледа за обезценка са установени случаи на нереално занижени стойности, по които се водят някои активи.

С оглед обема, спецификата и характера на активите в системата на министерството, прегледът за обезценка в по-голямата си част е извършен от лицензирани оценители. Последният преглед за обезценка е извършен през 2019 г., предвид на което преглед за обезценка е извършен през 2022 г. по реда на т. 16.24 и 36.1 от ДДС № 20/2004 г.

Обезценката на нефинансовите дълготрайни активи е отразена в края на отчетния период във връзка със съставянето на годишния финансов отчет, след текущото начисляване на амортизациите за м. декември 2022 година.

При извършения преглед за обезценка е съпоставена балансовата стойност на актива с текущата възстановима стойност, съответстваща на оставащия полезен срок и потенциал на икономическа изгода на актива. В случай на траен спад в цените на актива, е отчетена обезценка, при което балансовата стойност е коригирана до размера на текущата възстановима стойност чрез използването на сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“ от СБП. Предвид огромния обем активи е определен праг на същественост в процент от балансовата стойност на съответния актива, който за съответните групи е различен, а именно:

С оглед обема, спецификата и характера на активите в системата на министерството, прегледът за обезценка е извършен от лицензирани оценители.

Обезценката на нефинансовите дълготрайни активи е отразена в края на отчетния период във връзка със съставянето на годишния финансов отчет, след текущото начисляване на амортизациите за м. декември 2022 година.

При извършения преглед за обезценка е съпоставена балансовата стойност на актива с текущата възстановима стойност, съответстваща на оставащия полезен срок и потенциал на икономическа изгода на актива. В случай на траен спад в цените на актива, е отчетена обезценка, при което балансовата стойност е коригирана до размера на текущата възстановима стойност чрез използването на сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“ от СБП. Предвид огромния обем активи е определен праг на същественост в процент от балансовата стойност на съответния актива, а именно:

- Определеният праг на същественост при извършената обезценка на движимите вещи е 5% от балансовата стойност на съответния актив. При спад в цената на актива – от и над 5 % от балансовата му стойност е отчетена обезценка. При спад под 5% от балансовата с-ст на актива не е отчетена обезценка, както и за активи амортизирани до остатъчна стойност.

- Определеният праг на същественост при извършената обезценка на съоръженията и инфраструктурата е 5% от балансовата стойност на съответния актив. При спад в цената на актива от и над 5 % от балансовата му стойност е отчетена обезценка. При спад под 5 % от балансовата с-ст на актива не е отчетена обезценка, както и за активи амортизирани до остатъчна стойност.

- За сградите определения праг на същественост при прегледа за обезценка е 5% от балансовата стойност. При спад в цената на актива - от и над 5 % от балансовата му стойност е отчетена обезценка, при което балансовата стойност е коригирана до размера на текущата възстановима стойност. При спад под 5% от балансовата с-ст на актива не е отчетена обезценка, както и за активи амортизирани до остатъчна стойност. При прегледа за обезценка са установени сгради с нереално занижени стойности. Прагът за преоценката е над 200% от балансовата стойност на съответната сграда. Извършената корекция е отчетена като преоценка по сметка 7801.

Съгласно чл. 8 от Амортизационната политика на МЗм и в съответствие с т. 7.1 и т. 7.2 от СС 4 Отчитане на амортизациите, Министерството на земеделието преразглежда един път годишно оценката за полезния срок на годност на дълготрайните материални и нематериални активи и ако очакванията се различават значително от предишните оценки, срокът на годност се коригира, както и начислената амортизация за текущия и бъдещи периоди. **При извършения преглед на активите не са установени различия относно полезният им срок на годност. С Амортизаонната политика за всички активи е избран линеен метод на амортизация, като през текущия период няма промяна в метода.**

При прегледа за срока на годност, са взети предвид предполагаемите физическо износване, което от своя страна включва – гаранционния срок, степен на използване на възможностите/натоварването, условията, при които се ползват активите, физическото износване и моралното им остаряване и изхабяване, както и ограниченията при тяхното използване – правни, фактически и др. обективни обстоятелства (съгласно т. 3 от СС 4 „Отчитане на амортизациите“).

Във връзка с изискванията, произтичащи от Закона за публичните финанси, се извършиха и съществени промени в начина на отчитане на стопанските операции в публичния сектор. Годишните оборотни ведомости в съответните Стопански области: „Бюджет“, Сметки за средства от Европейския съюз и на Сметките за чужди средства на Министерство на земеделието към 31.12.2022 г. са изготвени, съгласно указание на Министерство на финансите ДДС № 08 от 22.12.2022 г., относно годишното счетоводно приключване, изготвянето и представянето на годишните отчети за касовото изпълнение, оборотните ведомости и друга отчетна информация за 2022 г., както и публикуване на годишните финансови отчети за 2022 г. на бюджетните организации.

Стоково-материални запаси /СМЗ/ са материали, продукцията, стоки, незавършено производство и други краткотрайни материални активи.

При първоначалното им придобиването СМЗ се оценяват по историческа /доставна/ цена, която включва покупната цена; митата, таксите и данъците, неподлежащи на възстановяване; разходите по доставката и други. В доставната стойност не се включват складовите, административните, финансовите и извънредните разходи.

Придобиването на материални запаси по стопански начин се осчетоводява текущо, като се използват сметките от група 65. Сметките от група 65 задължително осигуряват отчетност за структурата на разходите по видове и вида на произведения продукт.

При отписване на стоково-материалните запаси при тяхното потребление се използват подходите, регламентирани с НСС – 2 Стоково-материални запаси.

Предвид спецификата на дейност, всеки разпоредител от системата на МЗм определя подхода за отписване на стоково-материалните запаси при тяхното потребление. За ЦУ на МЗм изписването на материалите се извършва по метода на „Първа входяща, първа изходяща“.

Съгласно указание ДДС 14/2013 г. на Министерство на финансите по отношение на материалните запаси се прилага само една сметка 3020 Материали.

Съгласно изискванията на Мярка 2 от Програма за развитие на селските райони, която се изпълнява от Националната служба за съвети в земеделието, отчетените материали по сметка 3020 се проследяват в отчетна група СЕС-РА.

Същото се отнася и за отчетените от БАБХ в отчетна група СЕС-ДЕС. Отчетни са разходи, свързани със закупуването на ваксини, диагностикуми и др. по някои от националните ветеринарни програми, които се съфинансират от ЕС, което налага воденето и отчитането им в стопанска област СЕС-ДЕС. Ветеринарните програми за болести по животните и зоонозите, съфинансирани от ЕК през 2022 г., са одобрени с Проект VP 2021-2022/BG .

Салдата по сметка 3020 „Материали“ в стопанска област СЕС-ДЕС към 31.12.2021г. бяха свързани с програмите, одобрени с Проект SANTE/VP/2020/SI2.823595, тъй като програмите за 2021 г. бяха одобрени едва през м. април на 2022 г.

При направен анализ на данните, предоставени от областните дирекции по безопасност на храните и специализираните структури към БАБХ с обратните ведомости към 30.09.2022 г. се установи, че в салдото на сметка 3020 фигурират материали по програми, които вече са приключили и/или такива, които вече не са относими към изпълняваните от БАБХ проекти и програми за 2022 г. С оглед предстоящото годишно счетоводно приключване за 2022 г. на поделенията на БАБХ са дадени указания, с които им е разпоредено да извършат обстоен преглед на салдото на сметка 3020 в СЕС- ДЕС и при необходимост да се вземат съответните счетоводни записвания в отчетни групи СЕС-ДЕС и „Бюджет“. В тази връзка след извършването на анализа на салдото по сметка 3020 „Материали“ в стопанска област СЕС-ДЕС към 31.12.2022 г. от областните дирекции по безопасност на храните и специализираните структури към БАБХ същото е в намаление, спрямо това към 31.12.2021 г.

Дълготрайни материални активи /ДМА/

Един актив се признава за ДМА в баланса, ако предприятието ще черпи икономическа изгода от него за период по-голям от един отчетен период, стойността му е надеждно измерима и е с по-висока от приетия стойностен праг, като се дава предимство на принципа за предимство на съдържание пред форма.

Първоначално всеки придобит актив се оценява по: справедлива стойност, цена на придобиване или себестойност. ДМА се завеждат при придобиването им със задължителни реквизите утвърдени за цялата система.

В първоначалната оценка на дълготрайните активи се включва цената на придобиване, т.е. покупната цена и преките разходи. В цената на придобиване не се включват административните и финансови разходи, разходите за обучение за работа с ДМА, глобите, санкциите, неустойките за причинени загуби и други вреди на трети лица. Последващите разходи /за подобрения, реконструкция, модернизация и разширение/, които водят до подобряване на бъдещата икономическа изгода от ДМА, коригират балансовата стойност на ДМА. След

първоначалното признаване ДМА се представят по историческа цена минус натрупаните разходи за обезценка.

Стойностният праг на същественост за признаване на ДМА, определен със Счетоводната политика на МЗХ, е 1000 лева без ДДС /500 лева за компютрите без ДДС/. В този смисъл всички придобити ДМА със стойност до 1000 лева /до 500 лева за компютрите/, задължително се третираат и се отчитат като краткотрайни активи /материални запаси/; а тези със стойност над 1000 лева /500 лева за компютрите/, задължително се класифицират като ДМА.

Стойността на поетите ангажименти за придобиване на ДМА, е в размер на 7 389 854 лева

Придобитите през периода ДМА са в размер общо на 10 039 929 лева

Балансовата стойност на ДМА, които временно са изведени от употреба са в размер общо на 2 919 508 лева;

Отчетната стойност на напълно амортизираните ДМА е общо в размер на 29 316 773 лева ;

Стойността на ползваните в дейността ДМА - чужда собственост, общо в размер на 1 004 628 лева.

Нематериални дълготрайни активи

Нематериалните дълготрайни активи представляват установими нефинансови ресурси, придобити и контролирани от бюджетните организации, които:

- а/ няма физическа субстанция;
- б/ има съществено значение при употребата му;
- в/ при придобиването им могат да бъдат оценени надлежно;
- г/ стойността им при придобиване е равна или по-голяма от 1000.00 лв./без

ДДС/

д/ от използването им се очаква икономическа изгода;

Нематериалните дълготрайни активи са програмните продукти и лицензите за програмни продукти, продуктите от научна и развойна дейност, патентите, лицензи, фирмени и търговски марки и др. НМДА и се отчитат по съответните сметки от **група 21 Нематериални дълготрайни активи**.

*Програмните продукти, както и лицензите за програмни продукти, се отчитат по сметка **2101 Програмни продукти и лицензи за програмни продукти** от СБО*

НМДА, които не са програмни продукти и попадат под стойностния праг на същественост, се изписват на разход към момента на тяхното придобиване.

Патенти, лицензионни права за излъчване и други подобни НМДА след изтичането на съответния срок, се изписват на разход, освен ако срокът не е подновен (т. 38.2.2. от ДДС № 20/2004 г.).

Текущо изплащаните суми за поддръжка на патенти, лицензии и други подобни се отчитат като текущ разход.

Последващи разходи, свързани с НДМА - това са разходи, с които НДМА се оценяват след първоначалното им признаване - по цена на придобиване, намалена със загубите от обезценка; преценка на дълготрайни активи се извършва по ред и начин, определен с указания на Министерството на финансите и преглед за обезценка на НДМА се извършва веднъж на две години по реда, за дълготрайните материални активи.

Стойността на поетите ангажименти за придобиване на нематериални дълготрайни активи, включително размерът на авансовите плащания - 455 229 лева.

Придобитите през периода НДМА - общо в размер на 1 662 527 лева

Отчетната стойност на напълно амортизираните нематериални активи - общо в размер на 3 041 693 лева;

ПО ДОГОВОР ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА КОНЦЕСИЯ

Концесионен договор № РД 55-3 от 12.10.2012 г. за предоставяне на концесия за добив на природно богатство, представляващо биологичен ресурс - уязвим растителен вид - блатно кокиче, сключен между Министерския съвет на РБ, представляван от министъра на земеделието и храните, съгласно Решение на МС № 573 от 6 юли 2012 г. и „Фито Палаузово“ АД - концесионер. Във връзка с този договор в Министерство на земеделието е получено писмо с № 70-5190/29.10.2021 г. от „Фито Палаузово“ АД с искане за прекратяване на Договор № РД55-3 от 12.10.2012 г. за предоставяне на концесия за добив на природни богатства, представляващо биологичен ресурс - уязвим растителен вид - блатно кокиче (*Leucosjum aestivum L.*), при условията на опазване и регулирано ползване, от защитената местност „Блатото“, намиращ се в землището на с. Палаузово, община Стралджа, област Ямбол сключен с Министерския съвет, представляван от министъра на земеделието и храните. Искането за прекратяване на договора е обосновано с финансова неизгода за дружеството и невъзможността да се продължи изпълнението на задълженията като концесионер след 01.01.2022 г.

През периода на концесия от 2012 г. до 2021 г., дружеството е реализирало приход от продажба на блатно кокиче, както следва: през 2013 г. - 2000 лв., през 2014 г. - 800 лв., през 2015 г. - 1800 лв. и през 2016 г. - 4000 лв., или общият размер на реализираните приходи от продажба на блатно кокиче е приблизително 9000 лв. В периода от 2017 г. до настоящия момент дружеството не е реализирало каквито и да било приходи от продажба на блатно кокиче, поради липса на добив. Министърът на земеделието е одобрил доклад с № 93-2941 от 31.05.2022 г. изготвен от комисията извършила проверка на място, в който се предлага да се внесе за разглеждане и приемане от Министерския съвет проект на Решение за прекратяване на концесионния договор.

За дата на прекратяване на договора следва да се счита датата на одобрение на доклада от министъра на земеделието, с който е предложено да се внесе за разглеждане и приемане от Министерския съвет проект на Решение за прекратяване на концесионния договор, а именно 31.05.2022 г. Подготвен е за одобряване проект на Решение на Министерския съвет за приемане на отправено от концесионера „Фито Палаузово“ АД мотивирано предложение за предсрочно прекратяване по взаимно съгласие на договора за концесия, като предстои междуведомствено съгласуване.

СТОПАНСКИ ДВОРОВЕ

С Решение № 3 от 24.02.2022 г. на Конституционния съд на Република България (обн., ДВ, бр. 18 от 04.03.2022 г.) по конституционно дело № 16 от 2021 г., са обявени за противоконституционни разпоредбите на § 1, ал. 1 от Закона за допълнение на Закона за собствеността (ЗДЗС) (обн., ДВ, бр. 46 от 2006 г., посл. доп., ДВ, бр. 18 от 2020 г.) и на § 2 от Заключителните разпоредби на Закона за изменение на Закона за собствеността (обн., ДВ, бр. 7 от 2018 г.), т.е. Мораториумът върху придобиване по давност на недвижими имоти частна държавна собственост е отменен.

След извършен анализ на предоставената от областните дирекции „Земеделие“ информация, изготвена в отговор на писмо с рег. индекс 06-126/27.04.2022 г. на заместник-министъра на земеделието е установено, че за значителен брой имоти не са издадени документи, удостоверяващи правото на собственост на държавата. Това от своя страна създава съществен риск за опазването на държавния интерес по отношение на имотите частна държавна собственост, находящи се в бившите стопански дворове.

В тази връзка по указания на заместник – министъра на земеделието са предприемане на спешни действия по издаване на актове за държавна собственост за всички имоти, находящи се в бившите стопански дворове на организациите по § 12 от ПЗР на ЗСПЗЗ. В изпълнение на Методиката за остойносттаване, заприходяване, актуализиране и отписване на имотите включени в стопанските дворове на организациите по § 12 от ПЗР на ЗСПЗЗ и на имоти по чл. 53 от ППЗОЗЗ, утвърдена със Заповед № РД09-975/01.11.2018 г., копие от съставените актовете за държавна собственост за имотите, представляващи земи по чл. 45, ал. 10 от ППЗСПЗ се предоставят в Министерство на земеделието.

В отчетния период, на основание Методиката за остойносттаване, заприходяване, актуализиране и отписване на имотите включени в стопанските дворове на организациите по § 12 от ПЗР на ЗСПЗЗ и постъпили документи удостоверяващи право на собственост (АДС) в баланса на министерството са заприходени земи - стопански дворове, както следва:

В отчетна група Бюджет по сметка 2010 – Прилежащи към сгради и съоръжения земи – 2 939 526.40 лв.

В отчетна група ДСД по сметка 2201 Земи, гори и трайни насаждения – 4 672 977.42 лв.

Основните причини, поради които същите не са били отразени към настоящият момент са: оцифряването на неоцифрените парцеларни планове, изготвянето и одобряването на планове на новообразувани имоти, влизане в сила на кадастрална карта за урбанизирани територии, както и влизане в сила на подробни устройствени планове за урбанизираните територии. Следва да се отбележи, че процеса на изработване, одобряване и влизане в сила на посочените планове не е приключил и ще продължи.

Дългосрочни и краткосрочни заеми

Министерството на земеделието обслужва държавен инвестиционен заем/ДИЗ/, сключен през 1999 г. с Кредитна институция за възстановяване, Франкфурт на Майн. Предоставеният на МЗм кредитен ресурс е по Проект за изграждане пазари на едро в Република България. Съгласно договора за заем между МЗм и КфВ и подписаното към него допълнително споразумение на 12.07.2004 г., Министерство на земеделието погасява заема от 30 юни 2010 г. и крайният срок за издължаването му е до 2039 г. Остатъкът по заема към 31.12.2022 г. е в размер на 4 729 320 лева, като подлежащите на погасяване две вноски през следващата година по дългосрочния заем са прехвърлени по сметка за отчитане на текущия дял, общо в размер на 293 375 лева.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЪСТОЯНИЕТО И ИЗМЕНЕНИЕТО НА ОСНОВНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ, ПРИХОДИ И РАЗХОДИ

I. АКТИВИ

Отчетна група „Бюджети“

Дълготрайните материални активи на МЗм през 2022 година спрямо 2021 г. за трите отчетни групи БЮ-СЕС-ДСД са намалени. Общото намаление на активите от групи 20, раздел А I. Дълготрайни материални активи от актива на баланса, в размер на 9 777 222 лв. вкл. и ДМА в процес на придобиване. Намаление е отчетено при всички дълготрайни активи, основно от отчетени за периода разходи за амортизации в размер на 21 553 047 лева, придобити нови активи за периода както и вследствие на извършения преглед за обезценка. Основно увеличение се наблюдава при земите, представляващи стопански дворове, в отчетна група Бюджет по сметка 2010 – Прилежащи към сгради и съоръжения земи – 2 939 526.40 лв. и в отчетна група ДСД по сметка 2201 Земи, гори и трайни насаждения – 4 672 977.42 лв.

Нематериалните дълготрайни активи също бележат намаление през 2022 година спрямо 2021 г. За трите отчетни групи БЮ-СЕС-ДСД, раздел А, II. Нематериални дълготрайни активи от актива на баланса спрямо 2021 г., общо в размер на 79 774 лева. Отчетените за периода разходи за амортизации са в размер на 2 212 423 лева .

Крайните салда по сметки 2071 и 2079 са отчетени в следните разпоредители и представляват:

В СО Бюджет

В Професионалните учебни заведения/ПУЗ/ разпоредители от системата на МЗХГ до 30.06.2016 г и 31.07.2016 г. – непрехвърлено салдо по сметка 2071 в размер на 2 440 631.00 лв., следва да се прехвърли по баланса на ПГСГС Кърджали. За същото са предприети действия по прехвърлянето и изключването му от баланса на МЗм.

В МЗм – ЦА по сметката са отчетени 77 376 лева за изготвяне на технически и работни проекти, във връзка с административната сграда на министерството.

Изпълнителна агенция борба с градушките - крайното дебитно салдо от 35 320 лв. по сметка 2071, представлява стойността на гаражни клетки в процес на изграждане в РДБГ Петрово, Стара Загора.

По сметка 2079 - салдото е формирано от платен проект за изграждане на антенна кула на КП Поповица за 7 200 лв.

В СО СЕС РА

В Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултери - 2 190 910 лв. за обновяване на ИТ структурата на ИАРА. Като към 31.12.2022г. няма протокол за въвеждането в експлоатация на активите.

Крайните салда по сметка 2107 са отчетени основно в МЗм – ЦА за „Разработване на Интегрирана информационна система за пространствени и регистрови данни за изпълнение на функциите на МЗм“ в размер на 2 503 200 лева. Към 31.12.2022 г. системата е в процес на изграждане, предстои окончателно плащане. Сумата е отчетена в СО Бюджет.

В Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури – в СО СЕС-РА отчетени 1 884 469 лв. за надграждане на информационно- статистическата система на проектна стойност 1 747 200 лв- по програма Морско дело и рибарство и обновяване на ИТ структурата на ИАРА – заплатени 137 269,49лв. Надгражданекто на системата не е приключило и няма протокол за въвеждане в експлоатация на активите.

Вземания

През отчетния период вземанията по раздел Б III. Други вземания от актива на баланса бележат увеличение от 281 494 лева в СО Бюджет, произхождащо основно от:

- намаление на вземанията, представляващи публични вземания, спрямо 2021 г. със сумата в размер на 8 470 968 лева
- увеличение на вземания от клиенти общо – 1 718 346 лева спрямо 2021 г.
- увеличение на други вземания, вкл. и от аванси – 7 035 973 лева спрямо 2021 г.

По раздел Б II. Вземанията са отчетени в МЗм – ЦА. Същите са във връзка с преотдаден кредит на ТК "Марица" АД, Хасково в периода 1999 г. – 2002 г. за изграждане пазари на едро. Кредитът е преотдаден от МЗм по силата на Допълнително Кредитно Споразумение за заем. Към 31.12.2022 г. МЗм има да събира своите вземания от ТК "Марица" АД, Хасково, които освен, че са изискуеми, са и просрочени. В тази връзка и поради невъзможност за тяхното реализиране бяха предприети действия от страна на министерството за обявяването на ТК „Марица“ АД, в несъстоятелност. С Решение № 95 от 30.10.2013 г., постановено по търг. дело № 67/2011 г. по описа на Окръжен съд (ОС) Хасково, молителят МЗХ (сега МЗм), в производството по несъстоятелност, безспорно е признат за кредитор на дружеството – ответник Тържищна компания „Марица“ АД от страна на което са налице неплатени задължения. С посоченото решение е обявена неплатежоспособността на ТК „Марица“ АД с определена начална дата 15.06.2005 година за заем от 21.10.1999 г., сключен между МЗХ и Кредитна институция за възстановяване Франкфурт на Майн /KfW/ и допълнително кредитно споразумение от 09.08.2000 г., сключено между МЗХ и ТК "Марица" АД.

Въз основа на съдебно Решение № 46 от 05.02.2019 г., постановено по в.търг.дело № 388/2018г., по описа на АС - Пловдив, е признато за установено вземане на министерството за главница в размер на 3 715 806,91 евро (7 267 486,62 лева) и лихва в размер на 1 790 775,11 евро (3 502 451,68 лв.).

Решението на АС Пловдив е обжалвано пред Върховен касационен съд. Образувано е т. дело № 1582/2019г., по което съдът се е произнесъл с Определение № 68 от 11.02.2020 г., с което не допуска касационно обжалване на решението на АС Пловдив, следователно същото е влязло в сила на 11.02.2020 г. Освен присъдената лихва в размер на 3 502 451,68 лв., за периода от 11.02.2020 г. до 31.12.2022 г. е начислена законна лихва върху присъдения размер на главницата на основание чл. 722, ал. 1, т. 9, във връзка с чл. 616, ал. 2, т. 1 от Търговския закон, в размер на 2 129 836.53 лева.

Просрочените вземания са отразени задбалансово.

В края на 2022 г. е извършен преглед на начислените /или неначислените/ провизии, като тяхната оценка е коригирана със съответните разлики. Извършеният преглед на провизиите за вземания по предоставени от МЗм – ЦА и разпоредителите от системата на МЗм, обхваща заеми, аванси, продажби и други разчети. В

утвърдената Счетоводна политика на МЗм, начисляването на провизии е унифицирано за цялата система на МЗм. Провизията може да бъде обща, индивидуална или обща и индивидуална.

Начисляването на провизия се определя в процент от общата (номинална) стойност на вземането.

Вземанията, които са провизирани са класифицирани в две групи:

- трудносъбираеми вземания – след изтичане на 180 дни от крайния срок за погасяване или длъжника е обявен в несъстоятелност или ликвидация. Тези вземания са провизирани с 20% от номиналната стойност на вземането.

- несъбираемите вземания - след изтичане на 360 дни от крайния срок за погасяване или длъжника е обявен в несъстоятелност или ликвидация и вземането е класирано от ликвидаторите по начин, който не гарантира получаването му или от съдия изпълнител, че е неудовлетворяемо или изпълнителното производство срещу длъжника е прекратено по установения ред. Тези вземания са провизирани с 50% от номиналната стойност на вземането.

За част от вземанията, определени като трудносъбираеми е доначислена провизия на основание възникнали условия за несъбираемост на вземането, а за други част от провизиите са сторнирани и вземането е отписано в случаите на наличие на сигурни доказателства, че несъбираемостта е преминало в безнадеждното / несъбираемо/.

Част от вземанията не са провизирани, тъй като не са изтекли 180 дни от крайния срок за погасяване.

На консолидирано ниво, общо просрочените вземания са в размер на 69 689 858 лева. Отчетено е общо увеличение спрямо 2021 г. с 1 982 362 лева, в това число:

- Просрочени публични държавни вземания, отчетени по сметка **9911** са общо в размер на 40 954 958 лева, провизирани на 20% или 50%, а част от тях не са провизирани, тъй като не са изтекли 180 дни от крайния срок за погасяване.

- Просрочените вземания от клиенти, отчетени по сметка **9913** са общо в размер на 4 115 169, като са провизирани на 20% или 50%, а част от тях не са провизирани, тъй като не са изтекли 180 дни от крайния срок за погасяване.

- Просрочените вземания от наеми, лихви и консумативи, отчетени по сметка **9915** са в размер на 8 501 692 лева, отчетени във второстепенните разпоредители, основно в ОД "Земеделие", представляващи начислени вземания по договори с арендатори, включващи главница, законна лихва и неустойка. Сроковете за плащане по тези договори е 30 септември на текущата година. Част от тези вземания са провизирани с 20% , други с 50%, а част от тях не са провизирани, тъй като не са изтекли 180 дни от крайния срок за погасяване.

- Просрочените вземания от заеми, отчетени по сметка **9918** са в размер на 7 267 487 лева. Начисленото просрочие е изцяло отчетено в МЗм – ЦА, по

преотдаден от МЗм кредит на ТК "Марица" АД, представляващо начислени главници по кредита. Тези вземания са провизирани на 50%.

- Просрочените други вземания, отчетени по сметка **9919** са в размер на 8 850 553 лева и представляват:

Вземания от лихви в размер на 5 632 288 лева по преотдаден от МЗм кредит на ТК Марица - Хасково в периода 1999 г. – 2001 г., за изграждане пазар на едро. Вземането е провизирано на 50%.

Други вземания в размер на 3 218 265 лева, основно отчетени в МЗм – ЦА, от които 1 371 396 лева - вземания по неусвоени банкови гаранции чието обезпечение е било гарантирано от Корпоративна търговска банка и лихви, вземания за поети осигурителни вноски или вземания от ДП „Научно – производствен център“ към Селскостопанска академия, в размер на 1 499 389 лева и част са вземания по прекратени договори. Малка част са отчетени във второстепенните разпоредители и са провизирани с 20% , други с 50%, а част от тях не са провизирани, тъй като не са изтекли 180 дни от крайния срок за погасяване.

Общо начислените провизии към 31.12.2022 г. са в размер на 30 290 745 лева.

Начислената средна провизия на консолидирано ниво е 43.46%.

Наказателни постановления (НП)

НП в Министерство на земеделието се издават от съответната дирекция актосъставител в съответствие с разпоредбите на чл. 44, ал. 2 от Закона за опазване на земеделските земи; чл. 44б от Закона за тютютна, тютюневите и свързаните с тях изделия; чл. 50 от Закона за подпомагане на земеделските производители; чл.64, ал.1-7 и чл.73а от Закон за прилагане на Общата организация на пазарите на ЕС и Закона за административните нарушения и наказания.

Начислените публични вземания от издадени наказателни постановления, по сметка 4301, през отчетния период са в размер на 316 790,20 лв., отчетените приходи са в размер на 271 723,20 лв.

Отписани са публични държавни вземания от НП в размер на 11 977.20 лв. на основание изтекли давностни срокове съгласно разпоредбите на чл. 82, ал. 1, б "а" от ЗАНН или след постановени съдебни решения, които ги отменят.

През отчетния период са провизирани вземания от издадени НП в размер на 8 625 лв., общия размер на начислените провизии на вземания от НП към 31.12.2022 г. е в размер на 30 745 лв.

Издадени НП, обжалвани чрез образувани съдебни дела са отразени като условни вземания по сметка 9289 Други дебитори по условни вземания и към 31.12.2022 г. са общо в размер на 28 893 лв.

Актове за установяване на публични държавни вземания (АУПДВ)

Основание за издаване - чл. 38 ал. 1 3 от Закона за държавните помощи,
Решение на Европейската комисия С(2014)6207final от 05,09,2014 г. относно схема за помощ № SA.26217 (2011/C) и № SA.26217 (2011/C), приведен в действие от Република България при замените на горска земя и чл. 162, ал. 2 т. 6 и т. 9 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. Начислените вземания от издадени влезли в сила АУПДВ през 2022 г. са в размер на 110 007,00 лв., отразени по сметка 4301 – Вземания от данъци, осигурителни вноски, такси и административни глоби и санкции. Начислените вземания от лихви от издадени АУПДВ през 2022 г. са в размер на 59 920,07 лв., отразени по сметка 4303 – Лихви върху вземания от данъци, вноски, такси и административни глоби и санкции.

Възникналите вземания са в резултат на влязло в сила съдебно решение и са трансформирани от условни в балансови. През 2022 г. няма издадени АУПДВ и не са отчетени приходи от такива. Няма отписани задължения от публични държавни вземания от издадени АУПДВ. Провизирани са задължения от публични държавни вземания от издадени АУПДВ – 9 495 616 лв., с което общия размер на начислените провизии на този вид вземания към 31.12.2022 г. е в размер на 18 209 920 лв.

За коректно отчитане на публичните държавни вземания от издадени НП и АУПДВ се изисква регулярно през годината информация от дирекциите актосъставители, извършва се проверка и своевременно отразяване и начисляване на произтичащите стопански операции.

Условни активи и пасиви произтичащи от съдебни спорове

Във връзка с прилагане на НСС 37 в съответствие с т. 37 от ДДС 20/2004 г. и съпътстващи указания, в отчетния период е извършен преглед съвместно с компетентната дирекция на вземания и задължения, които биха възникнали при окончателно произнасяне по съдебни спорове, в които Министерство на земеделието е съответно ищец или ответник.

След извършения преглед на отразените към 01.01.2022 г. начислени условни вземания и задължения и възникналите в отчетния период са взети необходимите счетоводни записвания за отразяване актуалното състояние към 31.12.2022 г., а именно:

След окончателно влязло в сила съдебно решение е отписано условно вземане в размер на 164 151 лв. Образованото дело е относно собственост на поземлен имот. Окончателното решение на съда е в полза на министерството, но признава право на задържане на имота от дружеството – ответник по делото до изплащане на задължение на МЗм за направени подобрения в имота с материален интерес в размер на иска. Върху размерът на задължението е начислена провизия, отразена по сметка 4940 Провизии за други задължения.

Извършени са промени в увеличение и намаление на размерите на условни вземания и задължения произтичащи от съдебни спорове образувани нови съдебни дела пред следващи инстанции.

В отчетния период са начислени условни задължения от възникнали съдебни спорове през 2022 г., в които министерството е ответник в размер на 295 232 лв.

Общия материален интерес по възникнали съдебни дела, по които няма произнасяне към 31.12.2022 г. е както следва:

Задължения в размер на 16 691 345.15 лв.

Вземания в размер на 21 072.60 лв.

Парични средства

В СО „Бюджет“ наличните паричните средства към 31.12.2022 г. са в размер на 20 616 473 лева. Те са формирани от наличности по текущи бюджетни валутни сметки на структури на МЗм и наличности по открити акредитиви.

Сделките в чуждестранна валута, с изключение на тези за покупка и продажба на валута, се отчитат в левове при първоначалното счетоводно отразяване, като към сумата в чуждестранна валута се прилага централният курс към деня на сделката. В случаите на промяна във валутния курс между датата на сделката и датата на разплащането по парични позиции, разликата е осчетоводена като положителна или отрицателна, по сметки 7391 Реализирани курсови разлики от операции с валутни активи и 7392 Реализирани курсови разлики от операции с валутни пасиви.

Преоценката на паричните средства в чуждестранна валута се извършва към края на всеки месец, по съответните сметки за преоценка от група 78.

II. ПАСИВИ

Отчетна група „Бюджети“

Разполагаемият капитал към 31.12.2022 г. е в размер на 708 391 852 лева . Акумулираното изменение на нетни активи от минали години в намаление е в размер на 39 878 658 лева. Изменението на нетните активи за периода в увеличение в размер на 4 536 617 лева.

Спазени са указанията, дадени от МФ в т. 59.7 от ДДС/20/2004 г. В реструктурирания разпоредител след операцията по приключване са формирани само салда по сметки от група 1001 и 1101, като сборът от тези салда или нетното салдо е **ЗАНУЛЕНО**. Вследствие на това през следващия отчетен период разполагаемия капитал и Акумулирано изменение на нетните активи за предходния периода са трансформирани.

ПРИХОДИ

Министерството на земеделието, горите и храните е администрация, която събира само неданъчни приходи. При отчитане на приходите водещо начало е прилагане на принципа на текущото начисляване. Приходите се определят по справедливата стойност на полученото или подлежащото на получаване под формата на парични средства. Въведена е аналитична отчетност за идентифициране на произтичащите от стопанската дейност приходи и разходи.

Приходите на начислена основа са:

I. Текущи приходи

1. Приходи от такси, лицензии и вноски 101 220 572.70
2. Приходи от административни глоби и санкции – 4 610 943.34
3. Приходи от услуги – 1 541 673.34
4. Приходи от наеми – 82 182 135.74
5. Приходи от лихви- 1 059 408.78
6. Приходи от дивиденди и дялово участие - 22 717 290.88
7. Други текущи приходи - 2 247 783.7

II. Приходи от продажби на нефинансови активи

1. Продажба на материали, стоки и продукция – 15 585 389.66
2. Продажба на нефинансови дълготрайни активи – 7 409 617.65
3. Продажба на конфискувани нефинансови активи – 165 483.04

Най-голям дял в приходите заемат събраните такси, които в основната си част представляват постъпления от такси, събирани по Закона за опазване на земеделските земи и Закона за собствеността и ползването на земеделските земи, както и от такси върху ползването на дървесина, Закона за ветеринарномедицинската дейност и Закона за защита на растенията следвани от приходите от наем на земя, отчетени основно от областните дирекции „Земеделие“ за сключени договори за наем и аренда на земи от Държавния поземлен фонд.

През отчетният период начислените приходи от продажба на нефинансови активи в размер на 7 409 618 лв., представляват в основния си дял постъпленията от продажба на земя от Държавния поземлен фонд и горски фонд, стопанисван от МЗм.

На касова основа са отчетени

През периода 01.01.2022 – 31.12.2022 г. са отчетени собствени приходи в размер на 216 728 754 лв. при годишен уточнен план 149 620 227 лв. Реализирано е изпълнение на собствените приходи в размер на 67 108 527 лв.

През отчетния период реализираните приходи и доходи от собственост (§24-00) са в размер на 108 463 097 лв. и същите заемат най-голям дял от общо

събраните приходи в системата на МЗм. От тях приходите от наеми на земя (§§24-06) в размер на 87 832 463 лв., отчетени основно от областните дирекции „Земеделие“ съгласно сключени договори за наем и аренда на земи от Държавния поземлен фонд.

Нетните приходи от продажби на услуги, стоки и продукция (§§24-04) са в размер на 19 886 719 лв., като 19 075 136 лв. са събрани от Българската агенция по безопасност на храните. Същите представляват приходи по ценоразпис, утвърден от изпълнителния директор на БАБХ, съгласно чл. 3, ал. 5 от Закона за Българската агенция по безопасност на храните, като най-голям дял от тях заемат приходите от товаро-разтоварни услуги, извършени на територията на граничен пункт „Капитан Андреево“ в размер на 14 725 579 лв., както и приходите от лабораторно-диагностична дейност в размер на 3 536 606 лв.

Приходите от държавни такси (§25-00) в системата на Министерство на земеделието се събират на основание Закона за ветеринарномедицинската дейност, Закона за собствеността и ползването на земеделските земи, Закона за опазване на земеделските земи, Закона за рибарството и аквакултурите, Закона за горите, Закона за регистрация и контрол на земеделска и горска техника, Закона за защита на растенията и други. Към 31.12.2022 г. в системата на МЗм са събрани държавни такси в размер на 101 983 726 лв., от които 62 910 213 лв. са събрани от Българската агенция по безопасност на храните основно от граничен контрол.

Събраните приходи от глоби, санкции и наказателни лихви са в размер на 4 853 126 лв., като от тях: по §§28-01 „Конфискувани средства и приходи от продажби на конфискувани и придобити от залог вещи“ са в размер на 165 484 лв., отчетени от ИАГ в размер на 165 029 лв. и от ИАРА в размер на 455 лв. По §§28-02 „Глоби, санкции, неустойки, наказателни лихви, обезщетения и начети“ са отчетени средства в размер на 4 687 642 лв. основно от БАБХ, областните дирекции „Земеделие“, Централна администрация на МЗм Изпълнителната агенция по горите и Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури.

Отчетени са други приходи (§36-00) в размер на (-) 1 089 077 лв., от които най-голям дял заема коректива за касови постъпления (§§36-18) в размер на (-) 1 398 764 лв.

В намаление на приходите по §37-00 „Внесени ДДС и други данъци върху продажбите“ са отчетени (-) 6 027 866 лв., от които: (-) 3 581 476 лв. внесен ДДС; (-) 2 424 615 лв. внесен данък върху приходите от стопанска дейност на бюджетните организации, съгласно ЗКПО и (-) 21 775 лв. внесени други данъци, такси и вноски върху продажбите.

По отношение на постъпленията от продажба на нефинансови активи (§40-00) същите са в размер 8 323 400 лв., основно от продажба на нематериални дълготрайни активи и постъпления от продажба на земя, отчетени от Централната администрация на МЗм и Изпълнителната агенция по горите.

Отчетени са също помощи и дарения от страната (§45-00) в размер на 222 348 лв. от ОДЗ и ИАГ.

Начислен е данък върху приходите от стопанска дейност по Закона за корпоративно подоходно облагане в размер на 3 339 730 лева.

Отчетени са приписани приходи от продажба на активи и други приписани приходи от продажба на активи в размер на 583 606 лева по договори за продажба на имущество, за които стойността по договора е уредена с непарични платежни средства – компенсаторни записи. Тези продажби са отчетени в МЗм – ЦА.

Съгласно т.7.5. от ДДС 20/2004 г. - За целите на касовото изпълнение не се считат за касов поток плащанията с компенсаторни записи, приватизационни бонове и други подобни непарични платежни инструменти.

ДДС 20 /2004 г. т. 32.21. - Когато бюджетното предприятие при извършването на продажба на държавно/общинско имущество получава компенсаторни инструменти, които след това се погасяват и обезсилват по реда на чл. 13 от Закона за сделките с компенсаторни инструменти, от гледна точка на бюджетното предприятие е налице приписан приход и разход. В тази връзка с размера на номиналната стойност на приетите и погасени при тези сделки компенсаторни инструменти е съставена счетоводна статия Дт с/ки гр. 64 / Кт с/ки подгрупа 718.

III. РАЗХОДИ

Разходите се отчитат по икономически елементи и се начисляват за периода, за който са възникнали, независимо дали е извършено плащане или дали са налице средства за плащането им.

Най-голям относителен дял в разходите на МЗм заемат заплати и други възнаграждения за персонала – 140 024 414 лева и осигуровки към тях – 38 118 101 лева.

В издръжката най-голям е относителният дял на разходите за външни услуги и наеми 52 311 026 лева, следват разходите за материали – 35 363 125 лева, за амортизации – 13 453 009 лева; за командировки в страната и в чужбина 2 503 690 лева за данъци и такси – 2 100 492 лева и и други разходи с по – малък относителен дял.

Балансовата стойност на продадените нефинансови активи е 3 162 882 лева.

Текущи субсидии и трансфери

Текущите субсидии и трансфери основно са отчетени в МЗм – ЦА, общо по сметка 6441 в размер на 30 450 033 лева, а именно:

Съгласно договор № РД50-58/04.10.2019 г. с ДП Кабиюк са предоставени текущи субсидии и трансфери в размер на 1 346 400 лв. за извършване на

обществена услуга по поддържане на автохтонните и други ценни породи от Националния генофонд по животновъдство и съхраняването им като национално богатство.

Съгласно договор № РД50-32/27.07.2022 г. с ДП Кабиюк са предоставени текущи субсидии и трансфери в размер на 600 000 лв. за извършване на обществена услуга по поддържане на автохтонните и други ценни породи от Националния генофонд по животновъдство и съхраняването им като национално богатство.

Съгласно чл. 24, ал. 4 от ЗДБРБ за 2022 г. за дейността са утвърдени средства в размер 29 300 000 лв. за извършване на обществена услуга за защита от вредното въздействие на водите, възложена на "Напоителни системи" – ЕАД, които са в рамките на текущите разходи по ал. 1 и не могат да бъдат пренасочвани за други цели.

По сметка 6441 „Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия“, предоставени текущите субсидии и трансфери за извършване на обществена услуга за защита от вредното въздействие на водите, възложена на "Напоителни системи" – ЕАД за 2022 година са в размер на 29 565 095 лева.

Средствата за компенсиране на несправедливата финансова тежест от извършването на обществената услуга за защитата от вредното въздействие на водите се предоставят на дружеството чрез бюджета на МЗм.

Сторниран коректив в размер на 1 061 462 лева, начислен 2021 г. През 2022 година са платени 2 837 499 лева, начислени през 2021 г. и отнасящи се за 2020 година на основание одобрен доклад от министъра, с регистрационен индекс № 93-3965/03.08.2021 г., във връзка с одитен доклад на независим одитор, където е определен размерът на компенсацията, дължима на „Напоителни системи“ ЕАД за извършването на обществената услуга за 2020 г. надвишаваща авансово предоставените средства.

През 2022 г. е извършена корекция на приблизителната оценка в посока на превишение на авансово предоставените средства спрямо извършените разходи. Взети са съответните счетоводни записвания по сметки 4961 и 6441 „Коректив за вземания от местни лица“ в размер на 3 498 021 лева.

Комисията констатира наличието на компенсация за 2021 г., която надвишава авансово предоставените средства в размер на 3 102 594 лева. Въз основа на допълнителния доклад на одиторите, размерът на компенсацията е 20 048 627 лева с ДДС, а авансово предоставените средства са в размер на 16 946 033 лева с ДДС. В тази връзка са взети счетоводни записвания по сметка 4291 „Задължения за предоставяне на текущи субсидии и капиталови трансфери“ в размер на 3 102 594 лв. с ДДС.

Разходи за провизии на персонала

Начисляват се само в края на отчетната година след анализ, оценка по отношение на неизползваните отпуски към края на годината, за които персонала има право на ползване през следващата година, като се прави оценка на очаквания брой дни на натрупващите се отпуски и броя на лицата, когато ще ги използват през следващата година. Към очакваните разходи за отпуските се начислява и приспадащите се върху тях вноски за ДОО, ДЗПО и ЗО, за сметка на работодателя на база на размера и съотношенията, приложими през следващата година, съгласно годишния закон за бюджета на ДОО, както и други фактори и условия, които имат съществено значение при определяне на тези разходи. Общо начислените провизии за персонала са в размер на 15 541 034 лева.

В началото на следващата година начислените разходи за провизии на персонала се сторнират изцяло и наведнъж.

С оглед коректното представяне на финансовото състояние на МЗм се извърши следното:

- преглед, анализ и съпоставяне на финансовата информация по първичните документи и счетоводни сметки;
- проверка на осчетоводяването на стопанските операции по счетоводните сметки;
- преглед за спазване на взаимовръзките /анализ/ между счетоводните сметки от СБП и параграфите/ подпараграфите от ЕБК;
- анализ на всички приходи и разходи за текущата отчетна година;
- анализ на еднократно начислените разходи за провизии на персонала към 31.12.2022 г.;
- анализ на еднократно начислените към 31.12.2022 г. разходи по корективни сметки за месец декември, за които не са издадени или получени фактури;
- анализ на начислените приписани приходи и разходи за безвъзмездно предоставените/получени активи от други бюджетни предприятия;
- анализ на осчетоводените към 31.12.2022 г. поети ангажменти по задбалансова сметка 9200 „Поети задължения по договори“. Отчетните данни за поетите ангажменти, реализирани, отписани и налични към 31.12.2022 г. са представени в справка Приложение № 15, приложена към годишния финансов отчет, както и новите задължения за разход. Към 31.12.2022 г. са отчетени 123 382 657 лв. максимални размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2022 г., при уточнен годишен план от 124 976 830 лв. Отчетените ангажменти за разходи за 2022 г. са в рамките на планираните такива.

Наличните ангажменти към 01.01.2022 г. са в размер на 35 911 095 лв., от които 33 465 785 лв. за текущи разходи и 2 445 310 лв. за капиталови разходи.

Същите са свързани със сключени в предходни години многогодишни договори, чието изпълнение продължава през 2022 г.

През 2022 г. са възникнали ангажименти в общ размер на 91 259 990 лв., по сключени договори и такива с незабавна реализация.

През 2022 г. са извършени други промени по ангажиментите (трансфери, корекции и анулиране) в общ размер на 28 627 107 лв. Основните промени са свързани с извършване на обществена услуга за защита от вредното въздействие на водите, възложена с договор на "Напоителни системи" – ЕАД, съгласно Закона за водите.

Общо реализираните през 2022 г. ангажименти са в размер на 128 010 307 лв., включително по договори, сключени през предходните години.

Наличните в края на периода (31.12.2022 г.) ангажименти за разходи са в размер на 27 787 885 лв., от които 26 102 756 лв. за текущи разходи и 1 685 129 лв. за капиталови разходи. Същите намаляват в сравнение с наличните в началото на периода (01.01.2022 г.).

По отношение на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2022 г. при планирани по уточнен план 126 597 845 лв. по показателя, са отчетени 126 549 436 лв.

- в края на 2022 г. са приложени отчетни процедури съгласно изискванията на раздел V от ДДС № 14/2013 г. и по отношение на неусвоени суми от помощи и дарения, предоставени преди 2022 г. Начислени са корективи за вземания и задължения по тези позиции и съответното сторниране на тези суми в началото на следващата година (подобно на процедурите за начисляване и сторниране на провизии за персонал и на корективите за вземания и задължения съгласно т. 49 от ДДС № 20/2004 г.).

- приложени са разпоредбите на раздел XI. Задбалансова отчетност за отразяване на националното и друго финансиране по международни проекти от ДДС № 14/2013 г., като по сметките от подгрупа 994 „Статистика за финансиране на разходи за сметка на бенефициенти, Европейския съюз и други донори“, са отразени дела на държавата, Европейския съюз и останалите донори при финансирането на разходите и придобиването на активи по програми на Европейския съюз, както и по други международни програми и проекти. Съгласно Счетоводната политика на МЗм, записванията по тези сметки се извършва периодично, но задължително тримесечно, като се допускат и приблизителни оценки при изчисляването на относителния дял на съответния източник за финансиране, когато не може да се определи точно.

- на база на начислените вземания/задължения е извършен анализ на просрочията към 31.12.2022 г., класифицирани по групи и провизирани съгласно утвърдената Счетоводна политика на МЗм.

За достоверното представяне на имущественото състояние на МЗм се извърши следното:

В Министерство на земеделието, храните и горите е извършена инвентаризация на активите, съгласно Заповед № РД09-1353 от 14.12.2022 г. на министъра на земеделието.

Спазени са процедурите преди изготвяне на оборотните ведомости, а именно:

1. Текущо през 2022 г. не са извършвани процедури по приключване на приходните и разходните сметки от раздели 6 и 7 със сметките от групи 11 и 12 на СБП;
2. С цел последователното прилагане на принципа на текущото начисляване по съответния ред са осчетоводени всички приходи и разходи, отнасящи се за 2022 г.;
3. Начислени са данъкът върху приходите от стопанска дейност и ефектът от неговото преотстъпване, както и разходите и приходите от стопанска дейност по смисъла на Закона за корпоративното подоходно облагане;
4. Начислени са разходите за провизии за неизползвани отпуски на персонала по сметка 4230 по реда на НСС 19; отчетени са и останалите разходи за провизии;
6. Извършен е анализ на просрочията към 31.12.2022 г., като просрочените вземания и задължения са отразени по задбалансовите сметки от подгрупи 991 и 992;
7. Сметка 4500 „Вътрешни разчети“ е приключена със сметка 7600 „Вътрешни некасови трансфери в отчетната група (стопанска област)“. Спазени са изискванията на т.т. 37 и 38 от ДДС № 03 от 31.03.2016 г. За равняването на данните за сметка 4500, Министерството на земеделието е възприело подход за всички бюджетни структури от системата си, сметка 4500 да се приключва със сметка 7600 само в края на годината. Операцията по приключване на сметка 4500 със сметка 7600 е отразена в отчетността на съответните разпоредители с бюджет преди приключването на сметките от раздел 6 и 7, т. е. тази операция е включена в оборотната ведомост, представена в МФ и Сметна палата. Същото е приложено и при използване на сметки 4501, 4502 и 4503, но в кореспонденция със съответните сметки 7601, 7602 и 7603.
8. Разходите за придобиване и основен ремонт на балансово признати активи по стопански начин са отчетени по сметки 6501, 6502, 6503 и 6507;
9. Разходите за изграждане и основен ремонт по стопански начин на инфраструктурни обекти, както и разходите за текущ ремонт по стопански начин са отчетени, като са използвани сметки 6504, 6506 и 6508;
10. Себестойността на произведената продукция е установена по кредита на сметка 6503. Поддържа се информация за структурата на себестойността.

Счетоводната отчетност на Министерство на земеделието, храните и горите е организирана в три отчетни групи /стопански области/.

Отчетна група „Бюджети“

В обхвата на групата се включват активите, пасивите, приходите и разходите, произтичащи от бюджетната дейност на разпоредителите от системата на МЗм.

Отчетна група СЕС се отчитат:

Средства от Европейския съюз и по други международни програми и договори, като се изготвят следните оборотни ведомости, таблици - приложения към оборотната ведомост:

NF-KSF-TRIAL-BAL-2021

се отчитат средствата, получени от Кохезионния и Структурните фондове на Европейския съюз, администрирани от Национален фонд.

RA- TRIAL-BAL- 2021

се отчитат средствата, получени от Европейския съюз, администрирани от Разплащателната агенция към ДФ "Земеделие", основно с източник: Програма за развитие на селските райони, Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“, директни плащания.

DES -TRIAL-BAL-2021

се отчитат всички други средства по програми и проекти, финансирани от фондове и институции на Европейския съюз, администрирани и/или получени от бюджетни организации:

- средствата по програми за трансгранично, транснационално и междурегионално сътрудничество;
- средствата по секторни програми „Леонардо да Винчи“, „Еразъм“ и „Коменски“
- средства по други програми и проекти, финансирани от фондове и институции на Европейския съюз по смисъла на § 1, т. 36 от ЗПФ.

DMP - TRIAL-BAL-2021

се отчитат, средства по следните три международни програми и свързаното с тях национално съфинансиране, определени от министъра на финансите:

- Норвежкия финансов механизъм 2009-2014;
- Финансов механизъм на европейското икономическо пространство 2009 – 2014
- Българо-швейцарската програма за сътрудничество за намаляване на икономическите и социалните неравенства в рамките на Европейския съюз 2009 - 2019

Отчетна група „Други сметки и дейности“ се отчитат:

- капитализация на дълготрайни материални активи, изписани на **разход** в отчетни групи (стопански области) „БЮДЖЕТ“ и „СЕС“ при придобиването им;
- обособени сметки за чужди средства (доколкото такива операции не се извършват от „БЮДЖЕТ“ и „СЕС“
- други позиции, определени от МФ

В тази отчетна група се отчитат Капитализираните (балансово признати) дълготрайни материални активи.

Това са: земи, гори и трайни насаждения (без земите, прилежащи към сгради и съоръжения); инфраструктурните обекти; активите с историческа и художествена стойност; книги в библиотеките.

Подлежащите на отчитане по сметки 2010 и 2201 земи и гори се капитализират /признават балансово/ независимо от стойността на актива.

За трайните насаждения, подлежащи на отчитане по сметка 2201, отчетна група ДСД, се прилага подход на капитализиране /балансово признаване/, независимо от стойността им.

Доколкото не е определено друго с указания на Министерство на финансите, разходите за трайни насаждения върху земи, подлежащи на отчитане по сметка 2010, не се капитализират /не се признават балансово/, освен в случай, че са придобити заедно със съответната земя, подлежаща на отчитане по сметка 2010, където са разположени, а стойността им се включва в стойността на земята.

По сметка 2204 „Книги в библиотеките“ се отчитат независимо от тяхната стойност само активи, които съставляват Библиотечен фонд.

За отчитането на тези активи, може да се прилага един от следните два подхода:

- Подход на аналитично отчитане по сметка 2204
- Подход на агрегирано отчитане на тези активи по сметка 2204, като се осигурява необходимата информация за отделните единици от тези активи /включително отчетна стойност/, т.е. извън системата на двустранното счетоводно отчитане, която да дава възможност за прилагането на тестове за обезценка на агрегираната стойност на съответната съвкупност от активи.

Не се допуска съчетаното прилагане на двата подхода!

Останалите подобни активи, като книги, учебна литература, наръчници, сборници, бюлетини, годишници, периодични и ежедневни печатни издания, рекламни материали и други, които не представляват библиотечен фонд, придобиването им се отразява само в отчетна група „Бюджет“/евентуално и в СЕС/. Тези активи се отчитат по съответните сметки от група 30 или се изписват на разход при тяхното придобиване. В случаите на завеждане по сметки от група 30, при изписването им, с цел контрол по съхраняването и опазването им, когато се използват многократно и представляват ценни издания за многократно употреба,

тези активи може да се водят извън счетоводно или чрез използване на задбалансова сметка 9909.

По сметка 2203 „Активи с историческа и художествена стойност“

- Отчитане на активи, представляващи музейни експонати и сбирки. Същите се капитализират /признават балансово/ независимо от стойността им по сметка 2203 „Активи с историческа и художествена стойност“.

За отчитането на тези активи, може да се прилага един от следните два подхода:

- Подход на аналитично отчитане по сметка 2203

- Подход на агрегирано отчитане на тези активи по сметка 2203, като се осигурява необходимата информация за отделните единици от тези активи /включително отчетна стойност/, т.е. контролът по съхраняването и опазването им се организира извън счетоводно, което да дава възможност за прилагането на тестове за обезценка на агрегираната стойност на съответната съвкупност от активи.

Не се допуска съчетаното прилагане на двата подхода!

- За останалите активи, подлежащи на отчитане по сметка 2203 „Активи с историческа и художествена стойност“, за системата на Министерство на земеделието и храните се прилага подход на капитализиране /балансирано признаване/ на всички активи от съответния клас независимо от стойността им, като се прилага един от двата описани по-горе подхода, без да се допуска съчетаното им прилагане.

Наличности по сметките за чужди средства

Операциите и наличностите по сметките за чужди средства, по същество представляват внесени суми от изпълнители по договори в следните структури: ИАГ, БАБХ и МЗм - Централна администрация и ОД „Земеделие“.

По тези обособени сметки за чужди средства в кореспонденция със сметка 4831 „Временни депозити, гаранции и други чужди средства от местни лица“, изменението в основната си част се дължи на постъпили суми в **ОД „Земеделие“**, съгласно чл. 37в, ал. (7) (Нова - ДВ, бр. 13 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 94 от 2009 г., изм. - ДВ, бр. 99 от 2009 г., в сила от 01.01.2010 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 62 от 2010 г., изм. - ДВ, бр. 25 от 2012 г., изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. - ДВ, бр. 61 от 2015 г.) от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи.

Ползвател на земеделски земи, на който със заповед по чл. 37в, ал. 4 са определени земите по чл. 37в, ал. 3, т. 2, внася по сметка за чужди средства на съответната областна дирекция "Земеделие" сума в размер на средното годишно рентно плащане за землището в срок до три месеца от публикуване на заповедта по чл. 37в, ал. 4. Сумите са депозитни и се изплащат от областната дирекция "Земеделие" на правоимащите лица въз основа на заповедта на директора на областната дирекция "Земеделие" по чл. 37в, ал. 4 в 10-годишен срок. За ползвателите, които не са заплатили сумите за ползването на земи по чл. 37в, ал. 3, т.

2 съгласно заповедта по чл. 37в, ал. 4, се прилага чл. 34, ал. 6 по искане на директора на областната дирекция "Земеделие", отправено до кмета на общината. Не се допуска участие в споразумение и предоставяне на право на ползване на масиви и на лице - свързано лице по смисъла на Търговския закон с лице по предходното изречение.

Основното изменение на чуждите средства, спрямо предходния период е отчетено в ОД „Земеделие“. Изменението е в увеличение, общо в размер на 21 789 614 лева.

Също така в сметката са отчетени събрани гаранции за изпълнение по договори, депозити, лицензии и други.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЪСТОЯНИЕТО И ИЗМЕНЕНИЕТО НА ДРУГИ АКТИВИ И ПАСИВИ, ПРИХОДИ И РАЗХОДИ

Отчетна група „Бюджет“

Предвид съкратените срокове за изготвяне на отчетите на бюджетните организации за 2022 г., разминаващи се във времето с тези за изготвяните годишни финансови отчети от свързаните лица, дружества и предприятия, бяха изискани предварителни счетоводни баланси към 31.12.2022 г.

В края на 2022 г. г., общият брой на дружествата и предприятията – свързани лица от системата на МЗм е 51 броя, от които:

- 19 броя с мажоритарно участие на МЗм – 100% , от които 10 дружества в производство по несъстоятелност и ликвидация;
- 1 броя ДП по чл. 62, ал. 3 от ТЗ - 100%;
- 6 броя ДП по чл. 163 от ЗГ и по чл. 62, ал. 3 от ТЗ - 100%;
- 1 броя със смесено участие на МЗм – над 51%;
- 19 броя с миноритарно участие на МЗм– под 50 % и под 20%.
- 4 бр. с миноритарно участие на МЗм под 20%, непререгистрирани в ТР, но за които държавното участие не е отписано от баланса към 31.12.2022 г.

Във връзка с отчитането на дяловете, акциите и съучастията в търговските дружества и ДП „Кабюк“и Държавни предприятия по чл. 163 от ЗГ и по чл. 62, ал. 3 от ТЗ от системата на Министерството на земеделието, оповестяваме:

1.Предварителни ГФО за 2022 г. на едноличните търговски дружества и ДП „Кабюк“ в системата на МЗм;

- Агролеспроект ЕООД;
- Врана ЕАД;
- Държавно предприятие „Кабюк“;
- Земинвест ЕАД;
- Напоителни системи ЕАД;

- Рибни ресурси ЕООД;
- САПИ ЕООД;
- Сортови семена – Елит ЕАД;

2. Предварителни ГФО за 2021 г. на дружествата в производство по ликвидация;

- Агродом ЕАД (л);
- Агроземсервиз ЕООД (л);
- Вермаш ЕООД (л);
- Водпроект ЕАД (л);
- Форел ЕООД (л);
- Хана ЕООД (л);
- Хан Аспарух – КЗ ЕАД (л).

3. Предварителни ГФО за 2022 г. на дружествата с миноритарно държавно участие;

- Булмикс – интернешънъл АД
- Ретра АД (л);
- Скът Мизия АД;

Не са представени предварителни ГФО за 2022 г. от „Агроводинвест“ ЕАД и 16 търговски дружества с миноритарно държавно участие.

През 2022 г. не са настъпили структурни промени или промени в нормативната уредба, оказващи влияние върху финансовите отчети през 2022 г.

През отчетната 2022 г. са извършени следните промени в броя на свързаните лица, на следните основания:

През отчетната 2022 г. дружествата „Хибриден център по птицевъдство“ ЕООД (н) и „Районна ветеринарна станция – Пловдив“ ЕООД (н) са заличени след проведено и приключило производство по несъстоятелност.

С писма с рег. индекс 12-691/01.03.2018 г. и 12-1446/24.03.2020 г. от Агенцията по вписванията се посочва, че съгласно разпоредбата на §5г, ал. 4 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ЗТРРЮЛНЦ), търговските дружества и кооперациите с прекратена дейност, които към 31 януари 2017 г. не са пререгистрирани, се смятат за заличени. Посочено е и възможността, при която за търговец по ал. 4 бъде открито имущество намира приложение разпоредбата на §5г, ал. 5 от ЗТРРЮЛНЦ, съгласно която лицата по §5а, ал. 2 (съдружник, акционер, член-кооператор или техен наследник, член на управителен орган на непререгистриран търговец, търговец, в който съдружник е непререгистрирано търговско дружество или кооперация, кредитор на непререгистриран търговец, кредитор на съдружник в непререгистрирано търговско дружество, държавен орган и

орган на местното самоуправление) могат да подадат заявление за ликвидация и след този срок по реда на чл. 273, ал. 2 от Търговския закон, но не по-късно от 31 декември 2022 г.

С писма с изх. №№ 12-12/05.01.2023 г. и 12-46/11.01.2023 г. от Министерството на земеделието е изисквано становища и информация от Агенцията по вписванията и Националната агенция за приходите за данъчния статут и евентуалното наличие на имущество, собственост на няколко непререгистрирани търговски дружества с държавно участие в капитала във връзка с разпоредбата на §5г от ЗТРРЮЛНЦ. Предоставена е информация от Агенцията по вписванията, която в момента е в процес на обсъждане, като се чака становището на НАП.

За всички дружества непредставили предварителни баланси за 2022 г. в дирекция ТДДП в МЗм се съхраняват всички циркулярни писма, с които са поискани предварителните отчети на свързаните лица, както и обратните разписки в качеството им на доказателствен материал, че всички дружества са били уведомени по надлежния ред да представят предварителни годишни финансови отчети за 2022 година.

Тези финансови активи в края на 2021 г. възлизат на 434 619 861 лева, а в края на 2022 г. са в размер на 456 383 121 лева, или общо увеличение в размер на 21 763 260 лева. Изменението е следствие увеличение дела на инвестицията, произтичаща от реализиран финансов резултат – печалба, намален от преценка и внесен дивидент в полза на държавата.

Внесенят дивидент в полза на държавата, разпределен в приход на централния бюджет за 2021 г., изплатен през 2022 г. е в размер общо на 1 449 031 лева.

Във връзка със спазване изискванията на т. 24 от ДДС 20/2004 г., в **Приложение към Обяснителната записка** се съдържа пълен, актуализиран списък на всички свързани лица от системата на МЗм, включващ: наименование; правна форма; седалище и процент на дяловото участие на МЗм; данни за смесените предприятия; данни за асоциираните предприятия, данни за съдружниците в дружествата с над 33,33 % участие на МЗм, т.е. т.нар. „блокираща квота“ на министерството, статус на дружествата, информация за дружествата представили или непредставили отчети.

С цел коректния начин на отчитане на дяловите участия, акции и съучастия в търговските дружества и държавни предприятия от системата на МЗм са спазени изискванията на т. 28 от ДДС № 20/2004г. За дружествата и предприятията незаведени по баланса на МЗм и с отрицателни изменения на дела на балансовата стойност на собствения капитал, в което е инвестирано, в съответствие с правилата на т. 4. 4 от НСС 28, инвестицията е с нулева стойност. Аналогично, в съответствие с т. 4. 4 от НСС 28, при заведена инвестиция в дружество/предприятие – свързано

лице, което през 2022 г. е в ликвидация или несъстоятелност и делът на инвеститора в загубите на предприятието, възлиза или превишава балансовата стойност на инвестицията, същата е отчетена по нулева стойност.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Съгласно текста.

Капка Алексиева

Н-к отдел „Счетоводство“

